

Möte i användarrådet för utbildningsstatistik

Närvarande

Ledamot	Roll	Organisation
Anna Eriksson	Ledamot	Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)
Jonas Finnman	Ledamot	Sveriges kommuner och regioner (SKR)
Lotta Persson	Ledamot	Utbildningsdepartementet (Udep)
Mattias Renehed	Ledamot	Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)
Björn Öckert	Ledamot	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
John Andersson	Ledamot	Tillväxtverket
Anna Eneroth	Sekreterare/ledamot	Skolverket
Anders Larsson	Sekreterare/ledamot	Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Paula Kossack	Sekreterare/ledamot	Statistiska centralbyrån (SCB)
Laure Doctrinal	Sekreterare/ledamot	Universitetskanslersämbetet (UKÄ)
Anna Sunvisson	Praktikant	Skolverket
Christina Sandström	Chef	Skolverket
Cajsa Anufrijeff Röhr	Chef	Skolverket
Sara Lindqvist	Chef	Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Rikard Persson	Chef	Statistiska centralbyrån (SCB)
Katarina Wizell	Chef	Statistiska centralbyrån (SCB)
Helena Wintgren	Chef	Universitetskanslersämbetet (UKÄ)

Frånvarande

Ledamot	Roll	Organisation
Christoffer Hökmark	Ledamot	Almega utbildning
Gabriel Kasto	Ledamot	Folkbildningsrådet
Torbjörn Lindquist	Ledamot	Universitets- och högskolerådet (UHR)
Oskar Nilsson	Chef	Statistiska centralbyrån (SCB)

Mötesprotokoll

1. Mötet öppnas

Sara Lindqvist, enhetschef på CSN öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

Sara inledde med att påminna om rådets syfte. Användarrådet för utbildningsstatistik ska behandla frågor rörande behov av ny officiell statistik och förändringar av befintlig officiell statistik inom ämnesområdet. Rådet har en rådgivande funktion och deltagarna representerar sina organisationer.

Officiell statistik finns för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Den ska bland annat vara objektiv och allmänt tillgänglig.

Dagens ämne var en tillbakablick på rådets synpunkter de senaste tre åren. De arrangerande myndigheterna berättar också vad som har hänt kring dessa synpunkter.

Se även bilaga 1.

2. Presentationsrunda – vilken organisation representerar du?

Alla ledamöter presenterade sig och berättade vilken organisation som de representerade.

3. Information från myndigheterna

CSN

Sara Lindqvist berättade om att fler studerar med studiestöd. Antalet som studerade med studiemedel det senaste läsåret var 480 000. Antalet som studerade med omställningsstudiestöd var 13 000. Antalet studerande med omställningsstudiestöd kommer nog som högst bli 22 000, vilket vi förmodligen kommer upp till redan detta kalenderår.

Utredningen om betald polisutbildning är ute på remiss.

Den officiella statistiken har utökats med en ny produkt: Nyttjande av studiestöd. Här presenteras andelen som nyttjar studiestöd bland alla som studerar inom en viss utbildningsnivå eller skolform som är studiestödsberättigad. SCB publicerar liknande statistik (Befolkningens studiedeltagande) men i den ingår alla utbildningar, även de utbildningar som inte ger rätt till studiestöd.

På hemsidan publiceras alla analysrapporter. Dessa är så kallad annan statistik. Nytt är att de går att sortera per ämne.

<https://www.csn.se/om-csn/statistik-och-rapporter/rapporter.html>

Nytt är också att det finns en publiceringskalender som visa alla rapporter som är på gång och vad de innehåller.

<https://www.csn.se/omcsn/statistikochrapporter/rapporter/publiceringskalender.4.73253a461938de87e611dca.html>

SCB

SCB berättade om vad som är på gång på myndigheten.

Regeringen presenterade i ett pressmeddelande den 10 september en satsning på AI. SCB och Myndigheten för digital förvaltning (Digg) får ett uppdrag att förbereda en dataförvaltarroll (data steward). I denna roll kan även data för andra ändamål än statistik ingå. Dock får utökningen av rollen inte ske på bekostnad av statistikrollen och förtroendet för officiell statistik. Uppdraget är i linje med det förslag som SCB gav i sitt remissvar till AI-kommissionen tidigare i år.

I slutet av året lanserar SCB nya uppdaterade SNI-koder (Svensk Näringsgrensindelning), SNI 2025. Förändringen sker för att stämma överens med en ny version av branschkode (NACE) inom EU och under 2025 pågår därför ett stort arbete på SCB med att koda ca 500 000 arbetsställen till de uppdaterade SNI 2025-koderna. För detta ändamål har SCB utvecklat en ny e-tjänst som företagare når via verksamt.se. Där kan man som företagare se över sin nuvarande SNI-kod och vid behov uppdatera den till en SNI 2025-kod. Sverige för in de nya koderna i det statistiska företagsregistret fr o m december 2025 för statistikens användning. Koderna sprids därefter i samhället via SCB:s allmänna företagsregister.

Den 15e december publiceras de regionala utbildningsprognoserna Trender och Prognoser. Den 10e december arrangeras ett webinarium för att förklara vad publiceringen innehåller och hur den kan användas. Det kommer att bli ett webinarium den 10 december för de regionala Trender och Prognoser.

SCB berättade om utfallet av ASPIRE-utvärderingen¹, där ett antal statistikprodukter granskats av internationella experter, bland annat Befolkningens utbildning och Utbildningsregistret. SCB rekommenderas att stärka det statistiska ledarskapet, lyfta fram nyckelberättelser ur statistiken, ompröva kvalitetssäkringsnivåer och gör analyser samt att analysera bortfallet mer i detalj.

Slutligen redogjorde SCB för de rapporter som publicerats och är på gång.

För mer information om det SCB tog upp, se bilaga 3.

Skolverket

Cajsa Anufrijeff Röhr höll en presentation om vad som är aktuellt på Skolverket: Myndighetens överdirektör har precis börjat och det vetenskapliga rådet har inrättats. Dessutom berättade Cajsa om några utvalda regeringsuppdrag, samt att databasen *kommunala jämförelsetal* har flyttats till Skolverkets Statistikdatabas.

Se även bilaga 4.

¹ Aspire står för A System for Product Improvement, Review and Evaluation.

UKÄ

Helena Wintgren informerade om det fortsatt ansträngda ekonomiska läget och att alla avdelningschefer har fått i uppdrag av GD att se över kostnaderna. Flera rapporter har publicerats under året. De tre senaste rapporterna är [Studentspegeln 2025](#), [Sweden's Academic Landscape](#) och [Genomströmning i ingenjörsutbildningarna](#).

Det pågår flera regeringsuppdrag och utredningar, varav tre kommer att senast rapporteras den 31 mars 2026: kartläggning av användningen av kurslitteratur i högskolan, uppföljning av de konstnärliga utbildningarnas bidrag till kompetensförsörjning, och kartläggning och analys av förutsättningar för småspråk i högskolan. Etableringsstatistik blir officiell statistik under 2026.

Se även bilaga 5.

4. Användarrådets framtid

Sara Lindqvist berättade att vi kommer att pausa detta användarråd på obestämd tid. De arrangerande myndigheterna förutom SCB är överens om detta men har lite olika motiv till varför.

CSN

Sara Lindqvist tog upp vi är tacksamma för de synpunkter vi fått och även om de varit mycket få har det varit värdefullt. Vi har även andra ytor där vi träffar användare och vi känner att vi har fått ut det bästa för tillfället av närvarande gruppering. Alla på det här mötet känner nu också CSN:s statistikchef Sara och har deltagare från detta möte frågor om statistik kan man vända sig direkt till henne. Det är vidare väl känt att det är just CSN som tillhandahåller statistik om de svenska studiestöden. Vår officiella kanal in, via registrator, funkar också mycket bra.

SCB

SCB ser ett fortsatt behov av ett gemensamt användarråd, men diskuterar nu internt vilka organisationer som ska ingå i ett nytt användarråd som då bedrivs i egen regi. Mötena kommer hållas som två fysiska möten på SCB:s kontor i Solna två gånger per år. SCB återkommer till berörda organisationer i början på 2026.

Skolverket

Christina Sandström höll en presentation om Skolverkets behov av att pausa användarrådet i sin nuvarande form, där flera villkor samspelar. Trots att Skolverket har upplevt det som mycket värdefullt att samla all utbildningsstatistik på samma användarråd så behöver Skolverket nu i närtid lägga fokus på att utveckla användarkontakterna generellt.

Se även bilaga 6.

UKÄ

Helena Wintgren berättade att UKÄ har fått nytta av användarrådet och det har varit lärorikt. UKÄ har sitt eget användarråd och det har varit lite överlapp mellan de två användarråden.

Gemensam diskussion

Efter att myndigheterna redovisat sin syn på det gemensamma användarrådet följde en diskussionsrunda.

IFAU och Udep tycker att det varit bra som användare att ha ett gemensamt användarråd i och med att det blir ett helhetsgrepp som saknas i andra användarråd. I övrigt inkom inga synpunkter från ledamöterna.

Avslutsordet blev att det är viktigt att myndigheterna håller kontakten med varandra i sitt arbete med statistik och rapporter även framöver.

5. Återkoppling från CSN

Sara Lindqvist berättade att CSN har fått in två synpunkter av detta användarråd.

Den enda handlade om önskemål av mer statistik om studerande med omställningsstudiestöd. CSN har prioriterat officiella statistik om omställningsstudiestöd. Myndigheten har därför statistik på samma nivå, och med motsvarande variabler, som officiell statistik om andra studiestöd. Det går ofta också att söka fram med finfördelad statistik vid begäran om detta (utlämnande av allmän handling).

Omställningsstudiestödet finns också grundligt beskrivet i analysrapporter som publicerats (så kallad annan statistik) däribland slutredovisningen av regleringsbrevsuppdraget om att bland annat följa utvecklingen av det nya stödet.

Sara visar en powerpointbild om vad som publiceras som officiell statistik om omställningsstudiestöd, vilka uppgifter kopplat till stödet som kan sökas fram ur myndighetens register, samt exempel på uppgifter som myndigheten inte samlar in.

Den andra synpunkten handlade om önskemål om fler bakgrundsvariabler överlag i den officiella statistiken om studiestöd. Officiell statistik om studiestöd innehåller i regel uppgifter som CSN har i sitt register. Det är basuppgifter om antal personer och belopp fördelat på ett antal variabler, vilka som fångas i samband med handläggning av studiestöd. Myndighetens analyser däremot (så kallad annan statistik) innehåller alla variabler som krävs för analysens frågeställning. Det kan omfatta så väl uppgifter inhämtade från annan organisation, som uppgifter vilka särskilt inhämtats för den enskilda analysen. Det är ett vägval myndigheten gjort att både publicera analys och statistik, i stället för att till exempel enbart bygga ut databasen för den officiella statistiken.

Se även bilaga 7.

6. Återkoppling från UKÄ

Laure Doctrinal tackade för de inkomna synpunkterna och berättade hur sekreterargruppen har samarbetat för att strukturera myndigheternas återkoppling på de inkomna synpunkterna.

UKÄ har sammanlagt fått mer än 25 synpunkter. De allra flesta kategoriseras inom gruppen statistikutveckling och handlar huvudsakligen om att det saknas statistik och statistiken borde vara mer finfördelad. Några synpunkter handlar om statistikens tillgänglighet, och berör både visualisering och uppsnabbning av publicering. Ett par punkter uttrycker ett behov av mer detaljerad analys av UKÄ:s statistik.

Statistikutveckling: några förslag på statistikutveckling har avfärdats huvudsakligen för att det bedöms att behovet inte finns att göra officiell statistik (men att statistiken kan beställas eller publiceras i en rapport) och för att statistiken redan finns. Synpunkten om statistik om studenter som läser lärarutbildningar inom kompletterande pedagogiska utbildningarna och statistiken har utvecklats. Synpunkter om en finare fördelning av statistiken om studenter som läser sjuksköterskeutbildningar är under arbetet. Önskemål om statistik om genomströmning för ingenjörer har åtgärdats och ny statistik har publicerats under 2025. Det pågår ett utvecklingsarbete kring ett programspecifikt mått om förankring på arbetsmarknaden några månader efter examen.

Tillgänglighet: Det är inte möjligt att snabba på etableringsstatistik. Det är oklart om behovet finns att tidigare lägga publiceringen av statistik om nybörjare en eller två veckor tidigare. Ett arbete med att på sikt ta fram en ny databas för publicering av statistik har påbörjats men är pausad.

Mer detaljerad analys efterfrågas: synpunkt om vikten att analysera inrikes flyttningar bland examinerade samt överensstämmelse mellan lärosätens ort och anställningsregionen har åtgärdats. Flyttmönster bland nyexaminerade analyserades i en rapport om etablering för examinerade på grund- och avancerad nivå från december 2023. Liknande analyser kommer förmodligen att ingå i framtida rapporter om etablering.

För mer information se UKÄ:s powerpresentation, bilaga 8.

7. Återkoppling från Skolverket

Anna Eneroth gick igenom de synpunkter Skolverket fått som antingen inte tagits upp på ett användarråd tidigare eller som tagits upp, men som Skolverket bedömde fortfarande var aktuella, till exempel för att det rört på sig i frågan eller eftersom det är värdefullt att lyfta frågan igen.

En av punkterna var en påminnelse om att statistiken inte kan publiceras snabbare eftersom det tar tid för huvudmännen att inkomma med sina uppgifter. SKR noterade att kommunerna kanske inte känner till att det är uppgiftslämnarna som orsakar att statistiken inte kan publiceras snabbare. Rikard kommenterade att

15 oktober-insamlingen efter en månad har fått in ca 90-95 procent av svaren och att återstående tid handlar om att samla in resterande uppgifter.

En annan punkt gällde den statistik fördelad på socioekonomiska områdestyper (utifrån ReSo/DeSo) som publicerats läsåret 2024/25. SKR undrade om denna statistik ska tas fram även fortsättningsvis, vilket den ska. Statistiken om socioekonomiska områdestyper innebär dock inte att uppgifter om stadsdelsområden för de större städerna publiceras.

Presentationen följde i övrigt i stort Skolverkets powerpresentation, se bilaga 9.

8. Återkoppling från SCB

SCB berättade om hur de har hanterat det 40-tal inkomna synpunkter, se powerpresentation, bilaga 10. Ungefär hälften handlade om att statistik saknas, cirka en fjärdedel var handlade om att statistiken borde vara mer finfördelad respektive att den är svår att använda. Det inkom också ett flertal analysidéer.

Följande diskuterades på mötet:

- SKR har gjort uppföljningar av hur kommuner använder sig av resursfördelningsmodeller, se [Socioekonomisk resursfördelning - SKR](#)
- MYH önskar att tolkutbildningarna inom folkhögskolan och studieförbunden sårredovisas. SCB och MYH tar en förnyad kontakt i frågan.
- En synpunkt avsåg behovet av statistik om övergång till vidare studier och till arbetsmarknaden som tillgänggörs samlat och anpassat för målgruppen. SB planerar i nuläget inga åtgärder och konstaterar att för att nå målgruppen krävs det en snyggare förpackning av statistiken än vad SCB kan erbjuda. Enligt Utbildningsdepartementet har det kommit önskemål om om olika särskilda plattformar, men det har inte alltid fungerat som tänkt.
- Slutligen presenterade SCB ett antal analysidéer som tagits upp av ledamöterna som alla var på temat ”utbildningsval utifrån individens förutsättningar”. Skolverket informerade om en av deras studier som visade att inriktningen yrkesintroduktion i störst utsträckning ledde till arbete, men att det inte finns något som pekar på att utbildningsval skulle förändrats som följd av resultaten. Skolverket menar att det är en utmaning i att förmedla vilka utbildningar som ger bäst effekt. En ledamot anförde att det är viktigt att vara medveten om att allt som är viktigt i livet inte syns i våra register.

9. Flöden genom utbildningssystemen till arbetsmarknaden

En synpunkt som inkommit under den systematiska genomgången handlade om statistik om flöden genom utbildningssystemet och till arbetsmarknaden. SCB presenterade fler analysidéer kopplat till det och det diskuterades huruvida de kunde vara värda att arbeta vidare med.

Se även bilaga 11.

10. Avslutning

Vi har nu summerat alla synpunkter vi fått in och, gett återkoppling på dessa. Vi arrangerande myndigheter är mycket tacksamma för engagemanget i denna grupp och stänger inga dörrar för fortsatta kontakter. Vi kommer dock inte att bjuda in till fler möten i denna konstellation just nu.

Flera av deltagarna på detta möte tycker det är tråkigt då det varit värdefullt att få information från så många myndigheter inom samma "bransch" på samma gång.

Därefter tackade Sara deltagarna och avslutade mötet.